

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou v právní věci

žalobce: **X. X.**, narozený dne X
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Lubomírem Müllerem
sídlem Symfonická 1496/9, 158 00 Praha 5

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25/1292, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 3. 2025, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 5. 3. 2025, č. j. X, jímž byly zamítnuty námitky proti prvostupňovému rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 11. 7. 2024, č. j. X. Prvostupňovým rozhodnutím bylo změněno rozhodnutí ze dne 17. 4. 2024, č. j. X, tím způsobem, že podle čl. II bodu 1 zákona č. 28/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 262/2011 Sb., o účastnících odboje a odporu proti komunismu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 357/2005 Sb., o ocenění účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa a některých pozůstalých po nich,

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

o zvláštním příspěvku k důchodu některým osobám, o jednorázové peněžní částce některým účastníkům národního boje za osvobození v letech 1939 až 1945 a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 28/2004 Sb.“), se od 1. 3. 2024 zvyšuje procentní výměra starobního důchodu žalobce na 16 235 Kč měsíčně. Starobní důchod činí 20 635 Kč měsíčně, příplatek k důchodu podle nařízení vlády č. 622/2004 Sb. je roven 748 Kč měsíčně, a tudíž bude žalobce pobírat celkem 21 383 Kč měsíčně.

II. Žalobní body

2. Žalobce v námitkách poukazoval na nepřezkoumatelnost prvostupňového rozhodnutí, správní orgán pochybil, když v rozhodnutí nevysvětlil, jakými matematickými postupy či jakou metodikou byla procentní výměra průměrného starobního důchodu zjištěna.
3. Rozhodnutím ze dne 12. 9. 2024, č. j. X, žalovaná námitku zamítla s tím, že žalobce nebrojil proti žádné z částí výroku, jen proti odůvodnění prvostupňového rozhodnutí. Žalobce podal proti rozhodnutí žalobu, na jejímž podkladě Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 14. 2. 2025, č. j. 21 Ad 27/2024-21, rozhodnutí žalované ze dne 12. 9. 2024 zrušil s tím, že je nepřezkoumatelné. K tomu podotkl, že žalovaná by měla konkrétně vysvětlit, jakým způsobem k výši průměrného důchodu došla, zvláště když žalobce v průběhu řízení naznačil, že se uvedené číslo liší od oficiálních statistik o průměrném důchodu zveřejněných Českým statistickým úřadem.
4. Nato žalovaná vydala napadené rozhodnutí, kde shrnula celý případ a právní úpravu a k podstatě věci uvedla: *„Rozhodný statistický údaj, tedy výši průměrného starobního důchodu, relevantní pro účely valorizace (v tomto případě v lednu 2024 ve smyslu § 67 odst. 9 zákona č. 155/1995 Sb.) vypočítává Ministerstvo práce a sociálních věcí při přípravě valorizačního nařízení vlády podle statistik České správy sociálního zabezpečení. Česká správa sociálního zabezpečení podrobnějšími parametry tohoto výpočtu nedisponuje a nelze je tak zohlednit ve výroku rozhodnutí. Je však nutné znovu připomenout, že se jedná o statistický údaj, který je veřejný přístupný, částka 16 235 Kč je uvedena jako rozhodná i v důvodové zprávě k zákonu č. 28/2024 Sb. Byť Česká správa sociálního zabezpečení ve svém rozhodnutí neuvádí konkrétní matematické postupy, jakými k rozhodné částce dospěla, nelze souhlasit s tvrzením účastníka řízení, že v rozhodnutí absentuje metodika, kterou se Česká správa sociálního zabezpečení k částce dopracovala. V napadeném rozhodnutí jsou podrobně uvedena veškerá zákonná ustanovení, ze kterých Česká správa sociálního zabezpečení při určení částky vycházela, včetně specifikace, že základem pro stanovení výše procentní výměry důchodu náležejícího účastníkům odboje a pozůstalým po účastnících odboje je procentní výměra průměrného starobního důchodu zjištěná pro účely zvýšení důchodů od ledna 2024.“* Dále pak žalovaná srovnala dříve platnou úpravu (do 29. 2. 2024) se současnou a došla k závěru, že procentní výměra byla žalobci stanovena věcně správně a v souladu s právními předpisy.
5. Podstata sporu spočívá v tom, že řádné rozhodnutí musí být založeno na takových důkazech, které jsou pro účastníka řízení ověřitelné a přezkoumatelné, tak tomu v daném případě není. Žalovaná odkazuje na výpočty Ministerstva práce a sociálních věcí. Ty jsou prováděny podle statistik žalované. Žalovaná podrobnějšími parametry tohoto výpočtu nedisponuje. Žalovaná tedy rozhoduje na základě výpočtu, který sama neprovedla, a podrobnějšími parametry tohoto výpočtu nedisponuje. Žalovaná se odvolává na veřejně přístupný statistický údaj a důvodovou zprávu k zákonu č. 28/2024 Sb. Žalobce v této

souvislosti namítá, že správnost statistického údaje není pro žalobce přezkoumatelná a ověřitelná. Fakt, že statistický údaj je veřejně přístupný, ani to, že byl zapsán do důvodové zprávy k zákonu č. 28/2024 Sb., jeho přezkoumatelnost žalobci neumožňuje. Popis „metodiky“, jak ji prezentuje žalovaná, neposkytuje podklad k vlastnímu ověřitelnému výpočtu.

6. Žalobce má za to, že žalovaná nedostála požadavkům, které jí uložil rozsudek Městského soudu Praha ze dne 14. 2. 2025, č. j. 21 Ad 27/2024-21, rozhodnutí je opět nepřezkoumatelné.
7. V doplnění žaloby žalobce upřesnil, že pokud žalovaná rozhoduje o důchodech občanů, má si podrobnější parametry obstarat, ověřit jejich správnost a teprve následně vydat rozhodnutí, když za správnost nese odpovědnost právě žalovaná, nikoliv Ministerstvo práce a sociálních věcí. Celá záležitost je pro běžného občana zcela nepřehledná a nesrozumitelná. Žalobce považuje za nepřijatelné, aby existovalo více definic pojmu, který je základem výpočtu jeho důchodu.

III. Vyjádření žalované

8. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě uvedla, že dle č. II bodu 1 zákona č. 28/2024 Sb. důchody účastníků odboje a odporu proti komunismu, jejichž výše byla stanovena podle § 8 zákona č. 262/2011 Sb., o účastnících odboje a odporu proti komunismu, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, náleží ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona ve výši stanovené podle § 8 zákona č. 262/2011 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Důchody se upraví podle věty první bez žádosti od splátky důchodu splatné ve čtvrtém kalendářním měsíci následujícím po kalendářním měsíci, v němž byl tento zákon vyhlášen, s tím, že za dobu ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona do dne předcházejícího této splátce náleží jednorázový doplatek; ustanovení § 63 odst. 2 až 4 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, platí ohledně tohoto doplatku obdobně.
9. Z ustanovení § 8 zákona č. 262/2011 Sb., o účastnících odboje a odporu proti komunismu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o účastnících odboje a odporu proti komunismu“), vyplývá, že základem pro stanovení výše procentní výměry důchodu náležejícího osobám uvedeným v odstavcích 1 a 2 (tj. účastníkům odboje a odporu proti komunismu, kterým bylo vydáno osvědčení a pobírajícím starobní nebo invalidní důchod z českého důchodového pojištění) je procentní výměra průměrného starobního důchodu zjištěná pro účely zvýšení důchodů od ledna 2024. Pokud jde o obsah pojmu procentní výměra průměrného starobního důchodu zjištěná pro účely zvýšení důchodů od ledna 2024, odkazuje zákon o účastnících odboje a odporu proti komunismu prostřednictvím poznámky pod čarou na ustanovení § 67 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“). Ustanovení § 67 odst. 9 zákona tohoto zákona stanoví, že průměrný starobní důchod se zjišťuje podle údajů České správy sociálního zabezpečení jako průměrná výše všech starobních důchodů, které byly vyplaceny za poslední kalendářní měsíc období pro zjišťování růstu cen, s výjimkou starobních důchodů, které se vyplácejí v nižší výši pro souběh s jiným důchodem podle ustanovení § 59, a starobních důchodů podle ustanovení § 29 odst. 2 a ustanovení § 29 odst. 3 písm. b), popřípadě

starobních důchodů podle předpisů platných před 1. lednem 2010 přiznávaných za dobu pojištění kratší než 25 roků.

10. Posledním kalendářním měsícem období pro zjišťování růstu cen je pak podle § 67 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění červen kalendářního roku, který o 1 rok předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá den, od něhož se vyplácené důchody zvyšují. Pro účely zvýšení důchodů od 1. 1. 2024 je tímto měsícem měsíc červen 2023, v němž procentní výměra průměrného starobního důchodu (jak je vymezen v ustanovení § 67 odst. 9 zákona o důchodovém pojištění, tj. průměrného starobního důchodu bez zohlednění starobních důchodů krácených z důvodu souběhu s jiným důchodem a předčasných starobních důchodů) činila 16 235 Kč, jak uvádí důvodová zpráva k zákonu č. 28/2024 Sb.
11. Takto stanovená minimální procentní výměra, jak vyplývá z výše citovaného ustanovení § 8 odst. 3 zákona o účastnících odboje a odporu proti komunismu, zůstane základem i pro stanovení procentní výměry důchodů přiznávaných v budoucnu, přičemž se bude průběžně zvyšovat podle stejných předpisů, podle nichž se budou valorizovat vyplácené důchody.
12. Procentní výměra průměrného starobního důchodu ve smyslu ustanovení § 8 zákona č. 28/2024 Sb. tak představuje pevně danou, neměnnou částku, vypočítanou pro účely zvýšení důchodu v roce 2024 dle ustanovení § 67 odst. 9 zákona o důchodovém pojištění, jejíž výše je veřejně dohledatelná (k tomu např. důvodová zpráva k zákonu č. 28/2024 Sb.). Rozhodný statistický údaj, tedy výši průměrného starobního důchodu, relevantní pro účely valorizace (v tomto případě v lednu 2024 ve smyslu citovaného ustanovení), vypočítává Ministerstvo práce a sociálních věcí při přípravě valorizačního nařízení vlády podle statistik žalované. Žalovaná podrobnějšími parametry toho výpočtu nedisponuje, a nelze je tak zohlednit ve výroku rozhodnutí. Byť žalovaná ve svém rozhodnutí neuvádí konkrétní matematické postupy, jakými k rozhodné částce dospěla, nelze souhlasit s tvrzením žalobce, že v rozhodnutí absentuje metodika, kterou se žalovaná k částce dopracovala. V napadeném rozhodnutí jsou podrobně uvedena veškerá zákonná ustanovení, ze kterých žalovaná při určení částky vycházela, včetně specifikace, že základem pro stanovení výše procentní výměry důchodu náležejícího účastníkům odboje a pozůstalým po účastnících odboje je procentní výměra průměrného starobního důchodu zjištěná pro účely zvýšení důchodů od ledna 2024.
13. Pro úplnost pak žalovaná dodává, že stejná právní úprava platila i do 29. 2. 2024 (uvedena v ustanovení § 8 odst. 2 tehdejšího znění zákon o účastnících odboje a odporu proti komunismu) s tím rozdílem, že základem pro stanovení výše procentní výměry důchodu byla procentní výměra průměrného starobního důchodu zjištěná pro účely zvýšení důchodů od ledna 2012, tedy částka 8 321 Kč, která se pro důchody přiznané po 31. 12. 2011 valorizovala podle předpisů o zvyšování důchodů. Protože se minimální výše procentní výměry starobního důchodu stanovená podle § 8 zákona č. 262/2011 Sb., ve znění účinném do 29. 2. 2024, postupně snižovala ve srovnání s úrovní průměrného starobního důchodu ve smyslu ustanovení § 67 zákona č. 155/1995 Sb. (v lednu 2024 činila 14 274 Kč, zatímco procentní výměra průměrného starobního důchodu zjištěná pro účely zvýšení důchodů od ledna 2024 činila, jak uvedeno výše, 16 235 Kč), byla přijata novela zákona č. 262/2011 Sb. provedená zákonem č. 28/2024 Sb., na jejímž základě byla minimální výše procentní výměry starobního důchodu s účinností od 1. 3. 2024 aktualizována tak, aby procentní výměra starobního důchodu (řádného, tj. nikoli

předčasného) účastníků odboje a odporu proti komunismu dosahovala částky procentní výměry průměrného starobního důchodu zjištěného pro účely zvýšení důchodů v roce 2024.

14. Žalovaná ve svém rozhodnutí neuvádí konkrétní matematické postupy, jakými k rozhodné částce 16 235 Kč dospěla, neboť podrobnějšími informacemi vztahujícími se k výpočtu této částky disponuje pouze Ministerstvo práce a sociálních věcí. Žalovaná je nicméně přesvědčena, že její rozhodnutí je správné a zcela v souladu s platnou právní úpravou, a proto navrhuje zamítnutí žaloby.

IV. Obsah správního spisu

15. Prvostupňové rozhodnutí ze dne 17. 4. 2024, č. j. X, stanovilo výši procentní výměry starobního důchodu žalobce na částku 20 635 Kč měsíčně plus příplatek ve výši 748 Kč, celkem tedy stanovilo starobní důchod ve výši 21 383 Kč měsíčně od 1. 3. 2024. Odůvodnění pak konstatovalo zvýšení procentní výměry starobního důchodu na částku 16 235 Kč od 1. 3. 2024.
16. Proti tomuto rozhodnutí žalobce podal námitky ze dne 8. 6. 2024, namítal, že nebylo vysvětleno, jakými matematickými postupy či metodikou byla procentní výměra průměrného starobního důchodu zjištěna.
17. Dalším prvostupňovým rozhodnutím bylo změněno rozhodnutí ze dne 17. 4. 2024, č. j. X, tím způsobem, že podle čl. II bodu 1 zákona č. 28/2024 Sb. se od 1. 3. 2024 zvyšuje procentní míra starobního důchodu žalobce na 16 235 Kč měsíčně. Starobní důchod činí 20 635 Kč měsíčně, příplatek k důchodu podle nařízení vlády č. 622/2004 Sb. je roven 748 Kč měsíčně, a tudíž bude žalobce pobírat celkem 21 383 Kč měsíčně.
18. Proti prvostupňovému rozhodnutí žalobce podal námitky ze dne 13. 7. 2024, namítal, že nebylo vysvětleno, jakými matematickými postupy či metodikou byla procentní výměra průměrného starobního důchodu zjištěna.
19. Žalobci bylo Českou správou sociálního zabezpečení (ústředí) dne 29. 7. 2024 sděleno, že částka procentní výměry starobního důchodu je stanovena v Meritorní směrnici ředitele sekce sociálního pojištění č. X/2024, matematické postupy v ní uvedeny nejsou, žalovaná je tedy nemá k dispozici.
20. Následně byly námitky zamítnuty pro nepřípustnost rozhodnutím ze dne 12. 9. 2024, č. j. X, s tím, že směřovaly jen do odůvodnění rozhodnutí (§ 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „správní řád“).
21. Žalobce uspěl se žalobou, Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 14. 2. 2025, č. j. 21 Ad 27/2024-21, první rozhodnutí žalované zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení. Konstatoval, že prvostupňové rozhodnutí mělo být přezkoumáno meritorně, když bylo zjevné, že žalobce se neztotožnil s výrokem prvostupňového rozhodnutí. Nad rámec přezkumu přípustnosti podaných námitek se soud v rámci efektivy vyjádřil i k tvrzené nepřezkoumatelnosti z důvodu neuvedení způsobu, jak žalovaná došla ke konkrétní výši procentní výměry důchodu. Pokud by napadené rozhodnutí bylo meritorní, skutečně by mělo ke konkrétní námitce sdělit, jakým způsobem žalovaná k výši průměrného starobního důchodu došla (ať už jej vypočítala sama či převzala z nějakého konkrétního vnějšího zdroje; a měla by daný zdroj sdělit), zvláště když žalobce v průběhu řízení

naznačil, že se uvedené číslo liší od oficiálních statistik o průměrném důchodu zveřejněných Českým statistickým úřadem (podání žalobce ze dne 8. 6. 2024, 21. 4. 2024 a 21. 2. 2024). Úřední záznam ze dne 29. 7. 2024 přitom hovoří o interní směrnici coby původu částky průměrného starobního důchodu, což by nasvědčovalo výpočtu ve vlastní režii žalované. Soud nicméně nemohl předjímat, jak důkladné vysvětlení je možno považovat za dostačující. V dalším řízení byla žalovaná zavázána na základě podaných námitek meritorně přezkoumat prvostupňové rozhodnutí.

22. Žalovaná v napadeném rozhodnutí shrnula právní úpravu. Vyložila, že posledním kalendářním měsícem období pro zjišťování růstu cen je podle § 67 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění červen kalendářního roku, který o 1 rok předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá den, od něhož se vyplácené důchody zvyšují. Pro účely zvýšení důchodů od 1. 1. 2024 je tímto měsícem měsíc červen 2023, v němž procentní výměra průměrného starobního důchodu (jak je vymezen v ustanovení § 67 odst. 9 téhož zákona, tj. průměrného starobního důchodu bez zohlednění starobních důchodů krácených z důvodu souběhu s jiným důchodem a předčasných starobních důchodů) činila 16 235 Kč, jak uvádí důvodová zpráva k zákonu č. 28/2024 Sb. Takto stanovená minimální procentní výměra zůstane základem i pro stanovení procentní výměry důchodů přiznávaných v budoucnu, přičemž se bude průběžně zvyšovat podle stejných předpisů, podle nichž se budou valorizovat vyplácené důchody.
23. Procentní výměra průměrného starobního důchodu ve smyslu ustanovení § 8 zákona č. 28/2024 Sb. tak představuje pevně danou, neměnnou částku, vypočítanou pro účely zvýšení důchodu v roce 2024 dle ustanovení § 67 odst. 9 zákona o důchodovém pojištění, jejíž výše je veřejně dohledatelná (k tomu např. důvodová zpráva k zákonu č. 28/2024 Sb.). Rozhodný statistický údaj, tedy výši průměrného starobního důchodu, relevantní pro účely valorizace (v tomto případě v lednu 2024 ve smyslu § 67 odst. 9 zákona o důchodovém pojištění), vypočítává Ministerstvo práce a sociálních věcí při přípravě valorizačního nařízení vlády podle statistik České správy sociálního zabezpečení. Česká správa sociálního zabezpečení podrobnějšími parametry toho výpočtu nedisponuje, a nelze je tak zohlednit ve výroku rozhodnutí.
24. Byť žalovaná ve svém rozhodnutí neuvádí konkrétní matematické postupy, jakými k rozhodné částce dospěla, nelze souhlasit s tvrzením, že v rozhodnutí absentuje metodika, kterou se žalovaná k částce dopracovala. V rozhodnutí jsou podrobně uvedena veškerá zákonná ustanovení, ze kterých správní orgán při určení částky vycházel, včetně specifikace, že základem pro stanovení výše procentní výměry důchodu náležejícího účastníkům odboje a pozůstalým po účastnících odboje je procentní výměra průměrného starobního důchodu zjištěná pro účely zvýšení důchodů od ledna 2024.
25. Stejná právní úprava platila i do 29. 2. 2024 (dle ust. § 8 odst. 2 tehdejšího znění zákona o účastnících odboje a odporu proti komunismu) s tím rozdílem, že základem pro stanovení výše procentní výměry důchodu byla procentní výměra průměrného starobního důchodu zjištěná pro účely zvýšení důchodů od ledna 2012, tedy částka 8 321 Kč, která se pro důchody přiznané po 31. 12. 2011 valorizovala podle předpisů o zvyšování důchodů. Protože se minimální výše procentní výměry starobního důchodu stanovená podle § 8 zákona o účastnících odboje a odporu proti komunismu, ve znění účinném do 29. 2. 2024, postupně snižovala ve srovnání s úrovní průměrného starobního důchodu ve smyslu ustanovení § 67 zákona o důchodovém pojištění (v lednu 2024 činila 14 274 Kč, zatímco procentní výměra průměrného starobního důchodu zjištěná pro

účely zvýšení důchodů od ledna 2024 činila 16 235 Kč), byla přijata novela zákona o účastnících odboje a odporu proti komunismu provedená zákonem č. 28/2024 Sb., na jejímž základě byla minimální výše procentní výměry starobního důchodu s účinností od 1. 3. 2024 aktualizována tak, aby procentní výměra starobního důchodu (řádného, tj. nikoli předčasného) účastníků odboje a odporu proti komunismu dosahovala částky procentní výměry průměrného starobního důchodu zjištěného pro účely zvýšení důchodů v roce 2024.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

26. Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
27. Starobní důchod se skládá ze dvou částí, a to základní a procentní výměry. Základní výměra je jednotná pro všechny důchody, procentní se stanovuje individuálně. Výši základní výměry stanovuje zákon o důchodovém pojištění. Procentní výměra se určuje procentní sazbou z výpočtového základu podle získané doby pojištění (§ 33 zákona o důchodovém pojištění).
28. Podle § 8 zákona o účastnících odboje a odporu proti komunismu, ve znění pozdějších předpisů:

„Úprava důchodů

(1) U účastníků odboje a odporu proti komunismu, kterým o tom bylo vydáno osvědčení, se pro vznik nároku na starobní důchod považuje podmínka získání potřebné doby důchodového pojištění za splněnou dosažením důchodového věku. V případě vzniku nároku na starobní důchod z důchodového pojištění Slovenské republiky věta první neplatí; dnem vzniku nároku na tento důchod zaniká nárok na starobní důchod vzniklý podle věty první.

(2) Účastníci odboje a odporu proti komunismu, kterým o tom bylo vydáno osvědčení a kteří pobírají starobní nebo invalidní důchod z českého důchodového pojištění, a vdova nebo vdovec, kteří pobírají vdovský nebo vdovecký důchod z českého důchodového pojištění po účastníkovi odboje a odporu proti komunismu, kterému o tom bylo vydáno osvědčení, mají nárok na stanovení výše procentní výměry důchodu nejméně v částce uvedené v odstavci 4.

(3) Základem pro stanovení výše procentní výměry důchodu náležejícího osobám uvedeným v odstavcích 1 a 2 je procentní výměra průměrného starobního důchodu zjištěná pro účely zvýšení důchodů od ledna 2024 4). Pro stanovení výše procentní výměry důchodů přiznávaných ode dne po 31. prosinci 2023 je základem částka stanovená podle věty první a zvýšená podle předpisů o zvyšování důchodů, které nabudou účinnosti do dne, od něhož se důchod přiznává.

(4) Nejnižší procentní výměra

a) starobního důchodu přiznaného podle § 29 zákona o důchodovém pojištění⁵⁾ nebo podle obdobných ustanovení předchozích předpisů a invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně činí částku stanovenou podle odstavce 3,

b) invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně, vdovského a vdoveckého důchodu činí polovinu částky stanovené podle odstavce 3,

c) invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně činí třetinu částky stanovené podle odstavce 3,

d) starobního důchodu přiznaného podle § 31 zákona o důchodovém pojištění stanovená podle odstavce 3 se snižuje o 275 Kč za každé i započaté 90denní období, za které byla procentní výměra naposledy snížena.

(5) Nejnižší procentní výměra důchodu stanovená podle odstavců 3 a 4 náleží i v případě důchodů, které byly podle právních předpisů Evropské unie nebo podle mezinárodní smlouvy vypočteny podle poměru dob důchodového pojištění získaných v České republice k celkově získané době důchodového pojištění; základní výměra důchodu přitom náleží v plné výši.

4) § 67 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

5) Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů.“

29. Podle § 67 zákona o důchodovém pojištění, ve znění do 31. 12. 2025:

„(1) Vyplácené důchody se zvyšují v závislosti na růstu indexu spotřebitelských cen (dále jen „růst cen“) a na růstu mezd. Vyplácenými důchody se rozumí důchody přiznané ode dne, který spadá do období před kalendářním měsícem, do něhož spadá den, od něhož se důchody zvyšují.

(2) Základní výměry a procentní výměry vyplácených důchodů se zvyšují od 1. ledna kalendářního roku.

(3) Období pro zjišťování růstu cen se stanoví tak, že prvním měsícem tohoto období je červenec kalendářního roku, který o 2 roky předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá den, od něhož se vyplácené důchody zvyšují podle odstavce 2, a posledním měsícem tohoto období je červen kalendářního roku, který o 1 rok předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá den, od něhož se vyplácené důchody zvyšují podle odstavce 2.

(4) Růst cen se stanoví jako procentní přírůstek indexu spotřebitelských cen v posledním měsíci období stanoveného pro zjišťování růstu cen oproti tomuto indexu v kalendářním měsíci, který bezprostředně předchází prvnímu kalendářnímu měsíci tohoto období s tím, že tento růst se stanoví se zaokrouhlením na jedno platné desetinné místo a podíl pro jeho stanovení činí vždy nejméně 1. Výpočet růstu cen se provádí z originálních bazických indexů spotřebitelských cen (životních nákladů) za domácnosti důchodců zjištěných Českým statistickým úřadem.

(5) Základní výměry vyplácených důchodů se zvyšují tak, aby výše základní výměry důchodu činila 10 % průměrné mzdy s tím, že výše základní výměry se zaokrouhluje na celé desetikoruny nahoru.

(6) Procentní výměry vyplácených důchodů se zvýší o tolik procent zaokrouhlených s přesností na jedno platné desetinné místo nahoru, aby u průměrného starobního důchodu úhrn částky zvýšení základní výměry důchodu a částky zvýšení procentní výměry důchodu odpovídal zvýšení průměrného starobního důchodu stanoveného ve výši součtu růstu cen podle odstavce 4 a jedné třetiny růstu reálné mzdy zaokrouhlené s přesností na jedno platné desetinné místo. Byly-li procentní výměry vyplácených důchodů zvýšeny v předchozím kalendářním roce podle § 67a, sníží se počet procent stanovený podle věty první o tolik procent, o kolik byly zvýšeny procentní výměry v předchozím kalendářním roce podle § 67a. Procentní výměry vyplácených

důchodů se však nezvýší, pokud se v důsledku zvýšení základní výměry důchodu podle odstavce 5 zvýší výše průměrného starobního důchodu alespoň o tolik procent, kolik činí procento zvýšení stanovené ve větě první a druhé.

(7) Pokud u průměrného starobního důchodu úhrn částky zvýšení základní výměry důchodu a částky zvýšení procentní výměry důchodu stanovené podle odstavce 6 nedosáhne 2,7 % jeho výše, může být stanoveno vyšší zvýšení procentní výměry důchodu, nejvýše však tak, aby u průměrného starobního důchodu úhrn částky zvýšení základní výměry důchodu a částky zvýšení procentní výměry důchodu činil 2,7 % jeho výše. Věta první se nepoužije, jestliže se v kalendářním roce, ve kterém se o zvýšení důchodů rozhoduje, zvyšují důchody podle § 67a.

(8) Zvýšení procentní výměry důchodu se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

(9) Průměrný starobní důchod se zjišťuje podle údajů České správy sociálního zabezpečení jako průměrná výše všech starobních důchodů, které byly vyplaceny za poslední kalendářní měsíc období pro zjišťování růstu cen, s výjimkou starobních důchodů, které se vyplácejí v nižší výši pro souběh s jiným důchodem podle § 59, a starobních důchodů podle § 29 odst. 2 a § 29 odst. 3 písm. b), popřípadě starobních důchodů podle předpisů platných před 1. lednem 2010 přiznávaných za dobu pojištění kratší než 25 roků.

(10) Období pro zjišťování růstu reálné mzdy se stanoví tak, že prvním rokem tohoto období je kalendářní rok následující po posledním kalendářním roce období pro zjišťování růstu reálné mzdy použitého při předchozím zvýšení důchodů, při kterém bylo přihlédnuto k růstu reálné mzdy, a posledním rokem tohoto období je kalendářní rok, který o dva roky předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá termín zvýšení důchodů. Pokud je ve stanoveném období podíl pro stanovení růstu reálné mzdy podle odstavce 11 nižší než 1, přihlédne se k růstu reálné mzdy až při tom zvýšení důchodů, při kterém je tento podíl vyšší než 1.

(11) Růst reálných mezd se stanoví v procentech po zaokrouhlení na jedno platné desetinné místo podle podílu, v jehož čitateli je podíl všeobecného vyměřovacího základu za poslední kalendářní rok období pro zjišťování růstu reálné mzdy a všeobecného vyměřovacího základu za kalendářní rok, který bezprostředně předchází prvnímu kalendářnímu roku tohoto období, a ve jmenovateli je podíl průměrného ročního indexu spotřebitelských cen za domácnosti celkem vypočteného z originálních bazických indexů spotřebitelských cen zjištěných Českým statistickým úřadem za poslední kalendářní rok tohoto období a uvedeného průměrného ročního indexu za kalendářní rok, který bezprostředně předchází prvnímu kalendářnímu roku tohoto období.

(12) Procentní výměry starobních důchodů, na které vznikl nárok podle § 31, se nezvyšují, pokud poživatel tohoto důchodu nedosáhl důchodového věku v období před kalendářním měsícem, do něhož spadá den, od něhož se vyplácené důchody zvyšují.

(13) Pokud úhrn zvýšení základní výměry důchodu a zvýšení procentní výměry důchodu u všech důchodů vyplácených témuž poživateli je nižší než výše dočasného přídatku podle § 67aa, který byl vyplacen se splátkou důchodu splatnou v kalendářním měsíci, který předchází kalendářnímu měsíci, do něhož spadá den, od něhož se vyplácené důchody zvyšují podle odstavce 2, zvyšují se vyplácené důchody od splátky důchodu splatné v lednu kalendářního roku, ve kterém dochází ke zvýšení.

(14) Zvýšení důchodů stanoví prováděcí právní předpis do 30. září kalendářního roku, který o jeden rok předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá termín zvýšení důchodů.“

30. Podle § 68 odst. 3 správního řádu: „V odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. V případě, že podkladem rozhodnutí jsou písemnosti a záznamy, které jsou za podmínek v § 17 odst. 3 uchovávány odděleně mimo spis, v odůvodnění rozhodnutí se na tyto podklady odkáže takovým způsobem, aby nebyl zmařen účel jejich utajení; není-li to možné, uvedou se v odůvodnění rozhodnutí pouze v obecné rovině skutečnosti, které z těchto podkladů vyplývají.“
31. Podle § 78 odst. 5 s. ř. s.: „Právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán.“
32. Podle obecné části důvodové zprávy k zákonu č. 28/2024 Sb.:
- „Další problém spočívá v tom, že minimální výše procentní výměry starobního důchodu stanovená podle § 8 zákona č. 262/2011 Sb. nedosahuje současné úrovně průměru použitého např. pro účely zvýšení důchodů v roce 2024, tj. částky 16 235 Kč (spolu se základní výměrou celkem 20 275 Kč), neboť vývoj výše průměrného starobního důchodu nezávisí pouze na valorizacích důchodů, ale na skutečnosti, že se nové (vyšší) důchody přiznávají a zároveň důchody (nižší) zanikají. V neposlední řadě je výše průměrného starobního důchodu ovlivněna „nepravidelnými“ zvýšeními, jako je zvýšení o 1 000 Kč při dosažení věku 85 let, zvýšení o 2 000 Kč při dosažení věku 100 let nebo zvýšením o 500 Kč za vychované dítě. Průměrný starobní důchod se tedy „samovolně“ mění (většinou zvyšuje) každý měsíc, tj. i v době, kdy se důchody nevalorizují. Držitelé osvědčení tedy fakticky již v současnosti nepobírají starobní důchod aspoň na úrovni průměru. (...)*
- Aktualizace částky průměrného starobního důchodu: Navrhuje se vyšší procentní výměry důchodu náležejícího držitelům osvědčení aktualizovat. Pro stanovení výše procentní výměry důchodů přiznávaných po 31. prosinci 2023 do konce roku 2024 by byla základem procentní výměra průměrného starobního důchodu zjištěná pro účely zvýšení důchodů od ledna 2024. Tato částka by byla pro další roky zvyšována podle předpisů o zvyšování důchodů, které nabydou účinnosti do dne, od něhož se důchod přiznává (o všechny valorizace následující po lednu 2024). Pro účely zvýšení důchodů od ledna 2024 byla použita částka procentní výměry ve výši 16 235 Kč (v součtu se základní výměrou důchod činí 20 275 Kč, od ledna 2024 důchod činí 20 635 Kč). Po procesní stránce by se za účelem přiznání důchodu v takto stanovené výši pouze vyžadovalo, aby pojištěnec v žádosti o starobní důchod uvedl, že je držitelem osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu. Nemusel by toto osvědčení k žádosti přikládat, ale orgán, který o důchodu rozhoduje, by si potřebné doklady opatřil přímo od Ministerstva obrany.“*
33. Podle zvláštní části téže důvodové zprávy: „Částka procentní výměry průměrného starobního důchodu, od které se odvozuje minimální výše důchodu náležejícího držiteli osvědčení, se aktualizuje na hodnotu platnou pro rok 2024, tj. na částku 16 235 Kč. Tato částka se bude pro důchody přiznané v navazujících letech valorizovat podle předpisů o zvyšování důchodů, které nabydou účinnosti do dne, od něhož se důchod přiznává.“
34. Důvodová zpráva je podepsána předsedou vlády prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M. a místopředsedou vlády a ministr práce a sociálních věcí Ing. Marianem Jurečkou.
35. Žalobce považoval rozhodnutí za nepřezkoumatelné, neboť v odůvodnění napadeného rozhodnutí absentuje metodika či matematický postup k výpočtu procentní výměry

průměrného starobního důchodu, správnost statistického údaje není pro žalobce ověřitelná a přezkoumatelná vlastním výpočtem, sama žalovaná vlastní přepočty k ověření správnosti výše procentní výměry průměrného starobního důchodu neučinila, žalovaná též nedostala požadavkům kladeným Městským soudem v Praze ve zrušujícím rozsudku č. j. 21 Ad 27/2024-21.

36. Pokud by žalovaná nerespektovala závazný právní názor vyjádřený ve zrušujícím rozsudku, šlo by o vadu řízení mající za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2004, č. j. 5 A 110/2002-25). Zdejší soud však první rozhodnutí žalované zrušil na základě jiného důvodu, když prvostupňové rozhodnutí mělo být přezkoumáno meritorně, toliko nad rámec přezkumu se soud v rámci efektivy vyjádřil i k tvrzené nepřezkoumatelnosti z důvodu neuvedení způsobu, jak žalovaná došla ke konkrétní výši procentní výměry důchodu. Žalovaná se měla k námitce žalobce ve vztahu k nedostatečnému odůvodnění výpočtu výše průměrného starobního důchodu vyjádřit.
37. Soud shledal, že nebylo porušeno ust. § 78 odst. 5 s. ř. s., neboť šlo o názor soudu zjevně obiter dictum (v této souvislosti srovnej závěry Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 17. 4. 2025, č. j. 9 Afs 214/2023-45), nadto žalovaná se s námitkou zpochybňující výpočet procentní výměry průměrného starobního důchodu v napadeném rozhodnutí vypořádala.
38. Obecné požadavky na obsah správních rozhodnutí stanoví § 68 správního řádu. Odůvodnění má pak shrnout výsledky správního řízení, obsahuje důvody výroku, podklady, na jejichž základě bylo rozhodnuto, úvahy a myšlenkové pochody správního orgánu, jimiž se správní orgán při hodnocení podkladů a výkladu právních předpisů ubíral a podle nichž rozhodl. Nezbytnou součástí odůvodnění je vypořádání se s návrhy a námitkami účastníků a vyjádřeními účastníků.
39. Nepřezkoumatelnost je jednou z nejzávažnějších vad, kterými může být správní rozhodnutí zatíženo. Nepřezkoumatelné je takové rozhodnutí, pokud z něho nelze zjistit, jak bylo rozhodnuto, o čem bylo rozhodnuto či proč bylo rozhodnuto zrovna tak, jak bylo. Soudní řád správní rozlišuje dva typy nepřezkoumatelnosti – nepřezkoumatelnost pro nesrozumitelnost a nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2008, č. j. 3 As 51/2007-84). Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je přitom zásadně založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatecích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75). O nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů lze hovořit v situaci, kdy se správní orgán v rozhodnutí řádně nevypořádá se všemi námitkami účastníků řízení, případně své rozhodnutí neodůvodní vůbec nebo nedostatečně vzhledem k požadavkům zákona (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2006, č. j. 2 As 37/2006-63). Nepřezkoumatelným rozhodnutím pro nedostatek důvodů je například rozhodnutí správního orgánu, v jehož odůvodnění nejsou uvedeny důkazy, na jejichž podkladě správní orgán dovodil své závěry (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 4 Azs 55/2003-51).

40. V projednávané věci je zásadní otázkou, nakolik detailní má být rozhodnutí správních orgánů, kde je v souladu se zákonem vycházeno ze statistických údajů.
41. Pokud jde o tvrzení žalobce, že v odůvodnění absentuje metodika či matematický postup k výpočtu procentní výměry průměrného starobního důchodu, tuto námitku soud neshledal důvodnou, neboť principy výpočtu jsou stanoveny v zákonné úpravě, kterou žalovaná cituje. Jde o § 8 zákona o účastnících odboje a odporu proti komunismu, zejména odstavec 3., podle kterého základem pro stanovení výše procentní výměry důchodu náležejícího osobám uvedeným v odstavcích 1 a 2 je procentní výměra průměrného starobního důchodu zjištěná pro účely zvýšení důchodů od ledna 2024. Toto ustanovení dále odkazuje na § 67 zákona o důchodovém pojištění. Zejména je pak relevantní odstavec 3. a 9. Žalovaná v návaznosti na tuto právní úpravu vysvětlila, že posledním kalendářním měsícem období pro zjišťování růstu cen je červen kalendářního roku, který o 1 rok předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá den, od něhož se vyplácené důchody zvyšují. Pro účely zvýšení důchodů od 1. 1. 2024 je tímto měsícem měsíc červen 2023, v němž procentní výměra průměrného starobního důchodu (jak je vymezen v ustanovení § 67 odst. 9 zákona o důchodovém pojištění, tj. průměrného starobního důchodu bez zohlednění starobních důchodů krácených z důvodu souběhu s jiným důchodem a předčasných starobních důchodů) činila 16 235 Kč, jak uvádí důvodová zpráva k zákonu o účastnících odboje a odporu proti komunismu.
42. Dále se soud zabýval otázkou, zda postačuje v odůvodnění rozhodnutí uvést tato základní pravidla pro výpočet rozhodné částky, či zda zdůvodnění musí obsahovat i přesný výpočet částky 16 235 Kč v takové podobě, aby je žalobce byl schopen přepočítat (či zda je měla v napadeném rozhodnutí přepočítat sama žalovaná).
43. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 18. 7. 2018, č. j. 10 Ads 59/2018-45, posuzoval přezkoumatelnost odůvodnění správních orgánů rozhodujících o dávkách pomoci v hmotné nouzi (doplatku na bydlení), kdy v souladu s § 34 písm. c) zákona č. 111 /2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, bylo třeba vypočíst částku odůvodněných nákladů na bydlení. Podle citovaného ustanovení se započítává úhrada prokazatelné nezbytné spotřeby energií; úhradou prokazatelné nezbytné spotřeby energií se rozumí úhrada dodávky a spotřeby elektrické energie, plynu, případně výdaje na další druhy paliv, a to ve výši, která je v místě obvyklá; výše úhrady za prokazatelnou nezbytnou spotřebu energií se stanoví jako průměrná cena za dodávku energií pro bytovou jednotku určité velikosti podle sdělení příslušných dodavatelů těchto energií, nejvýše však ve výši skutečných úhrad. Krajský soud považoval za vadu, že vzorce v napadeném rozhodnutí neuvádějí konkrétní individualizované hodnoty, z nichž správní orgány vycházely při výpočtu nezbytné spotřeby energií. Podle názoru Nejvyššího správního soudu však nebylo namístě a ani nebylo reálné požadovat po správních orgánech při výpočtu výše doplatku na bydlení, aby v odůvodnění rozhodnutí popsaly všechny matematické postupy, které zpracoval aplikační program použitý k tomuto výpočtu. Nelze však zároveň vycházet z představy, že s ohledem na složitost aplikačního programu je žadatel o dávku v hmotné nouzi povinen beze zbytku a bez jakýchkoliv pochybností přijmout výslednou částku vygenerovanou aplikačním programem, pokud nemá k dispozici informace o tom, s jakým srovnávacím vzorkem dat byl požadavek o dávku zpracován. Za tento srovnávací vzorek dat bylo nutno považovat údaje, kolik činí průměrná spotřeba elektřiny v sazbě D02d za určité období, z jaké průměrné ceny elektřiny a plynu za určité období se vycházelo a (v obecné poloze) jakým způsobem

byly tyto ceny spočteny. Žadatel o dávku musí mít možnost učinit si na základě odůvodnění rozhodnutí představu o průměrné ceně a průměrné spotřebě energií v určitém čase a místě; proto by jej měl správní orgán v rozhodnutí informovat o tom, za jaké období je průměrná cena a průměrná spotřeba počítána a v rámci jak velkého regionu.

44. Nejvyšší správní soud tedy respektoval, že určité výpočty rozhodných částek pro stanovení doplatku na bydlení jsou generovány aplikačními programy (v souladu se zákonem), avšak požadoval po správních orgánech konkretizaci údajů, které bylo reálně získat (srovnávací údaje).
45. Částka 16 235 Kč tj. procentní výměra průměrného starobního důchodu, byla stanovena na základě statistické sestavy o průměrné výši důchodů (v tomto případě o průměrném samostatně vypláceném starobním důchodu, když pro účely valorizace důchodů jsou používány údaje za výplatní měsíc červen průběžného roku, následně je odečtena hodnota základní výměry v daném roce). Tuto sestavu zasílá žalovaná Ministerstvu práce a sociálních věcí, které s tímto údajem dále pracuje při valorizaci.
46. Je zjevné, že přepočet statistických údajů v napadeném rozhodnutí nebyl reálně možný, když v měsíci červnu 2023 byl počet samostatně vyplácených starobních důchodů zhruba 2,44 milionu (dle informací Informace o vyplácených dávkách v rezortu MPSV ČR v červnu 2023). Soud v souladu se shora citovanou judikaturou shledal, že žalovaná naplnila požadavky na přezkoumatelné odůvodnění, když v obecné rovině vysvětlila mechanismus výpočtu částky procentní výměry průměrného starobního důchodu. Obdobně jako v případě projednávaném Nejvyšším správním soudem se žalobci dostalo informace, za jaké období byly starobní důchody zohledněny a že šlo o toliko samostatně vyplácené starobní důchody.
47. Napadené rozhodnutí tedy dle názoru soudu dostatečně vysvětluje, z jakých důvodů starobní důchod žalobce činil 20 635 Kč plus příplatek ve výši 748 Kč, neboť minimální výše procentní výměry důchodů držitelů osvědčení k 1. 3. 2024 činila 16 235 Kč, pokud šlo o starobní důchody, do této částky pak není zahrnuta základní výměra důchodu (k 1. 3. 2024 činila 4 400 Kč). Pokud byl tedy řádný starobní důchod účastníka odboje a odporu proti komunismu k datu 1. 3. 2024 nižší než 20 635 Kč (16 235 Kč + 4 400 Kč), byl automatizovaně zvýšen na tuto částku, což je i případ žalobce.
48. Pro úplnost soud vyžádal dodatečné informace od Ministerstva práce a sociálních věcí, to sdělilo, že Česká správa sociálního zabezpečení každý měsíc zasílá ministerstvu údaje o vyplácených důchodech v dohodnuté a dlouhodobě stabilní podobě. Obsahem jedné statistické sestavy jsou údaje o průměrné výši důchodů podle druhu důchodu v daném kalendářním měsíci. Pro účely valorizace důchodů jsou používány údaje za výplatní měsíc červen průběžného roku. Aby bylo vyhověno liteře § 67 odst. 9 zákona o důchodovém pojištění, je z poskytnutých statistických údajů vybrán údaj o průměrném samostatně vypláceném starobním důchodu. Od hodnoty takto určeného průměrného starobního důchodu je odečtena hodnota základní výměry v daném roce, která je dána prováděcím předpisem (v posledních letech nařízením vlády), kterým bylo provedeno zvýšení důchodů v průběžném kalendářním roce. Po odečtení zůstává hodnota procentní výměry průměrného starobního důchodu. Problémem termínu „průměrný starobní důchod“ je, že existuje více definic jeho obsahu. Ustanovení § 67 odst. 9 citovaného zákona specifikuje požadavky na tento průměrný důchod, které z výpočtu vyřazují

některé důchody, které jsou pro obecné informování veřejnosti relevantní součástí ukazatele průměrný starobní důchod. Důvodem, proč je ukazatel průměrného starobního důchodu pro účely valorizace definován takto, je potřeba zajistit kontinuitu v jeho stanovování. Definice průměrného starobního důchodu tedy zahrnuje pouze položky, které byly v dřívějších letech (30+ let) dostupné. Česká správa sociálního zabezpečení pro účely měsíční publikace údajů o průměrné hodnotě starobního důchodu používá definici širší. Naopak Český statistický úřad používá stejnou definici, jako je pro účely valorizace, nicméně údaj publikuje pouze za období prosince kalendářního roku. Tuto průměrnou hodnotu ale nestanovuje, tu mu na vyžádání sdělí Ministerstvo práce a sociálních věcí, jakožto pracoviště státní statistické služby dle zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě. Používaný údaj tedy není publikován jiným způsobem, než zveřejněním ve Sbírce zákonů vždy při vydání příslušného nařízení vlády o zvýšení důchodů. Na druhou stranu, údaj velmi blízký metodicky je publikován na webových stránkách České správy sociálního zabezpečení a údaj totožný metodicky, avšak za období o 6 měsíců posunutý, je k dispozici ve Statistické ročence Českého statistického úřadu. Z porovnání těchto zveřejňovaných údajů s použitým údajem v nařízení vlády je možné provést kontrolu, že nedochází k manipulaci pro účely valorizace důchodů a dalších navázaných parametrů.

49. K této listině zástupce žalobce konstatoval, že je zjevné, že celá záležitost je pro běžného občana zcela nepřehledná a nesrozumitelná. Žalobce pokládá za nepřijatelné, aby existovalo více definic pojmu, který je základem pro výpočet jeho důchodu.
50. Soudu není zřejmé, jakých podrobnějších informací se vlastně žalobce dožaduje, nelze rozumně předpokládat, že v napadaném rozhodnutí budou obsaženy samostatně vyplácené starobní důchody za měsíc červen 2023, aby žalobce mohl učinit samostatně matematický přepočít. Ani detailnější informace vyžádané od Ministerstva práce a sociálních věcí nevedly k objasnění, jakých podrobnějších informací v odůvodnění se žalobce domáhá. Soud připouští, že právní úprava starobních důchodů je složitá, nicméně žalobce z poskytnutých informací dovozuje nesprávné závěry, tedy že je více možných variant výpočtu jeho starobního důchodu, když právní úprava je natolik detailní, že více variant vylučuje. Ministerstvo práce a sociálních věcí se snažilo toliko vysvětlit, že informace o průměrném starobním důchodu se mohou mírně lišit pro různé účely (např. v případě údajů zveřejňovaných Českým statistickým úřadem, který používá stejnou definici, jako je pro účely valorizace, nicméně údaj publikuje pouze za období prosince kalendářního roku, proto se částky mohou mírně lišit). Bylo pak plným právem zákonodárce, aby mechanismus výpočtu procentní výměry průměrného starobního důchodu upravit, byť i třeba odlišně od mechanismu výpočtu průměrného starobního důchodu pro statistické účely, rozhodující je, že tak učinil jednoznačně a že právní úprava neposkytuje více rozdílných řešení.
51. Soud dále konstatuje, že v projednávaném případě nevznikly žádné pochybnosti, že by částka 16 235 Kč měla být vypočtena nesprávně. Za touto částkou si stojí i Ministerstvo práce a sociálních věcí, když důvodovou zprávu k zákonu č. 28/2024 Sb. vytvořilo Ministerstvo práce a sociálních věcí, podepsal ji ministr tohoto rezortu. Sám žalobce netvrdí, že by při srovnání s ostatními zveřejňovanými údaji v souvislosti se starobními důchody byl důvod pochybovat o správnosti částky 16 235 Kč a z jakých důvodů. Pro úplnost lze dodat, že stejné informace k výši procentní výměry průměrného starobního

důchodu žalovaná uvádí i na svých webových stránkách (<https://www.cssz.cz/web/cz/uprava-duchodu-podle-zakona-c.-262/2011-sb>).

52. Soud ve věci rozhodl bez jednání, když ani jedna strana po výzvě soudu nevyjádřila nesouhlas s takovým postupem. Soud nepovažoval za nutné ve věci nařizovat jednání za účelem doplnění dokazování, když napadené rozhodnutí ob stojí. Doplnující informace od Ministerstva práce a sociálních věcí byla vyžádána toliko za účelem získání detailnějších informací s tím, že žalobce měl možnost rozvést svou žalobní námitku a soudu vysvětlit, jakých údajů se reálně dožaduje. Stejně tak informace o počtu samostatně vyplácených starobních důchodů byla zjištěna toliko pro úplnost, když je zcela zjevné, že tento počet je mimořádně vysoký a přesahuje dalece možnosti přepočtu průměrné výše v napadeném rozhodnutí.
53. Ze všech shora uvedených důvodů neshledal soud žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
54. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalované žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 18. září 2025

JUDr. Lenka Loudová v. r.

samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

